

Ortodokst emaljekors

Korset, der er ca. 10,5 cm. høj, er købt i Goritsy på en flodtur fra Moskva til Sct. Petersborg i 2007.

Korsformen er speciel for russisk ortodokse kors: Den lodrette kors stav med tre tværbjælker: Den øverste korte, som markerer tavlen med indskriften. Den midterste lange tværbjælke, som Jesus er naglet til.

Den nederste skrå bjælke, som henviser til de to røveres kors, den ene peger nedad, den fortabte røver – den anden peger opad, den røver der *"skal være med i Paradiset"*

Øverst ses Veronikas svededug med Kristi ansigt aftegnet og bogstaverne IC XC i de to øverste hjørner. Omkring Kristi ansigt er der en korsglorie med bogstaverne Omega, Omikron, Ny, som betyder "Jeg er den jeg er" – Jeg er den værende" – eller blot "Jeg er". Derunder en kerub med de seks vinger. Inskriptionstavlen har i denne sammenhæng ikke inskriptionen INRI, men IC XC. Jesus ses udspændt på korset iklædt lændeklæde, og ikke tornekrone, men den samme korsglorie. Over armene ses ordene: Tilbedelse – opstandelse. Til venstre Maria med bogstaverne MP OY der står for Guds Moder. Til højre Johannes. På den skrå bjælke bogstaverne HU KA for "Han sejrer". Korset står på Golgataklippen, men i en hule nedenunder ses Adams hovedskal. På begge sider af korsfoden ses de to bogstaver for Adams Hoved.

Der findes to andre ortodokse korstyper:

1. Korset med stråler og en halvmåne. Det er en korsform, som knytter sig til Maria. Og PS. I den ortodokse kirke taler man ikke om Jomfru Maria, om Teotokos, Guds Moder. Det siges i den folkelige forståelse, at halvmånen er den skål, hvori Gudsmoderen opsamler de bedendes tårer. At der så er en sammenhæng mellem denne halvmåne og den islamiske halvmåne, er en anden sag. Billedet er taget i Moskvas Kreml 2007.

2. Korset med spyd og stang med svamp. Det er en korsform, som knytter sig til lidelseshistorien og nadveren. I legendetraditionen får soldaten, der stikker spyddet i Jesu side navnet Longinus, og soldaten med stangen med eddikesvampen får navnet Stefatron. Den sidstnævnte korsform er ikke så almindelig. Til gengæld findes der flere kors, hvor både spyddet og svampestangen ses. F.eks. nr. 11 på vores korsvæg – se "Kors og ikon". Billedet er taget i Kirilov klosteret 2007.